

Huvudman

Uppsala kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid Tiundaskolan i Uppsala kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Uppsala kommun avseende brister rörande förandet av betygskatalog. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Tiundaskolan i Uppsala kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 10 april 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektor och administratör genomförts den 2 maj 2024. Dokumentation har granskats i form av betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Avstående från ingripande

Beslut om betyg och betygs katalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygs katalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation och vilken lärare som ansvarat för undervisningen i respektive ämne under höstterminen 2023.

Betygs katalogen förs på papper, en sida för respektive ämne och klass. Av betygs katalogen framgår bland annat Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på skolenheten, huvudman och lägeskommun. Vidare framgår elevernas namn, personnummer och klasstillhörighet samt namn och titel på de lärare som varit betygssättande i respektive ämne.

Lärarna som ansvarat för undervisningen i respektive ämne har signerat och daterat betygs katalogen i respektive ämne, förutom i ett ämne i två klasser där rektorn har signerat och daterat betygs katalogen samt i ett ämne för en klass där lärarsignatur saknas. I båda fallen beror avvikelserna på oförutsedd frånvaro för den lärare som ansvarat för undervisningen och i praktiken beslutat om betygen. Av intervju med rektor och administratör framgår det att de genomfört en avstämning med läraren via telefon för att försäkra sig om att betygen är korrekta.

I alla ämnen och för alla klasser har lärarna signerat och daterat uppgifterna om betyg för samtliga elever i undervisningsgruppen längst ned på respektive sida i betygs katalogen med en enda signatur och datering. Samtliga betyg är daterade i slutet av höstterminen 2023 med undantag för de två klasser som rektorn signerat enligt ovan den 13 januari 2024.

Av lärarförteckningen och intervju med rektorn framgår det att samtliga lärare som ansvarat för undervisningen under höstterminen innehar lärarlegitimation, med undantag för två lärare i modersmål. Dessa lärare innehar en tillsvidareanställning.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i (1) modersmål eller (2) som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2 (6 kap. 5 § skolförordningen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska betygs katalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygs katalogen ska föras löpande. Betygs katalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygs katalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygs katalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygs katalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Tiundaskolan uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen samt att betyg beslutas av undervisande legitimerade lärare förutom i de fall där undervisande olegitimerade lärare ensam har rätt att besluta om betyg.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att besluten om betyg i ett ämne för två klasser signerats av rektorn och inte av den lärare som ansvarat för undervisningen eller någon annan legitimerad lärare. Även om rektorn innehar lärarlegitimation ska beslut om betyg i första hand beslutas tillsammans med någon av de legitimerade lärare som finns inom huvudmannens organisation. Det är också en brist att besluten om betyg i ett ämne för en lärare inte har signerats.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att det är en brist att inte varje betyg är signerat och daterat. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Uppsala kommuns verksamhet vid Tiundaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller signering av betygskatalogen. Utredningen visar att de lärare som ansvarat för undervisningen i praktiken har varit de som beslutat om betygen i alla ämnen även om rektorn på grund av oförutsedd personalfrånvaro i några enstaka fall varit den som signerat betygskatalogen. Vidare framgår det av betygskatalogen vem som beslutat om respektive betyg även om inte vart och ett av betygen är signerade och daterade. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Beslutet har fattats av utredaren Lisa Naudot Bergh.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Robert Sondell.